

Izvešće o radionici

Primjena umjetne inteligencije u radnoj rehabilitaciji osoba s invaliditetom

Osnovni podaci

Datum održavanja: 4. svibnja 2024.

Mjesto: Nevladina organizacija koja izvodi radnu rehabilitaciju osoba s invaliditetom

Sudionici: Zaposlenici organizacije

Vrsta aktivnosti: Edukativna radionica

Sažetak

Dana 4. svibnja 2024. održana je radionica za zaposlenike nevladine organizacije koja se bavi radnom rehabilitacijom osoba s invaliditetom. Radionica je bila fokusirana na primjenu umjetne inteligencije (AI) u kontekstu socijalne skrbi i radne rehabilitacije. Sudionici su sudjelovali u živahnoj diskusiji o mogućnostima koje tehnologija nudi te o izazovima s kojima se organizacija i njezin tim mogu susresti pri korištenju AI-a u svojoj dnevnoj praksi.

Struktura radionice

1. Uvodna prezentacija

Radionica je započela uvodnom prezentacijom koja je objasnila osnove umjetne inteligencije, njezine primjene i relevantnost u kontekstu socijalne skrbi. Prezentacija je pokrivala:

- Što je umjetna inteligencija i kako funkcionira
- Praktične primjene u zdravstvenom i socijalnom sektoru
- Trenutne mogućnosti i ograničenja tehnologije
- Normativni i etički okvir primjene

2. Interaktivna diskusija

Nakon uvodnog dijela slijedila je živahna i produktivna diskusija između voditelja radionice i sudionika. Diskusija je bila fokusirana na sljedeće ključne teme:

Tema	Prikazane prednosti	Identificirane teškoće
Primjena u radno-skrbnoj praksi	Automatizacija administrativnih zadataka, olakšavanje dokumentacije, personalizacija programa rehabilitacije, brža obrada podataka	Netačne informacije, nedostatak specifičnosti za lokalne kontekste, potreba za stalnom supervizijom
Pouzdanost i točnost	Mogućnost bržeg provjere informacija, dostupnost istraživanja u realnom vremenu	AI može biti uvjeravajući ali netočan, halucinacije, zastarjeli podaci, nedostatak konteksta
Etika i povjerenje	Transparentnost, olakšanje komunikacije, mogućnost testiranja i validacije	Pristranost algoritama, pitanja privatnosti i zaštite podataka, potreba za regulacijom

Zahtjevi korisnika	Mogućnost prilagodbe, integracija s postojećim sustavima	Potreba za obukama, nedostatak domaćih rješenja, trošak implementacije
--------------------	--	--

Ključne prednosti identificirane tijekom diskusije

1. Automatizacija administrativnih zadataka
Sudionici su naglasili da bi AI mogao značajno ubrzati obrada dokumentacije, planiranje rasporeda i pisanje izvještaja - što je posebno važno za male organizacije s ograničenim resursima.
2. Personalizacija programa
AI može analizirati zdravstvene podatke, osobne preferencije i napredak osobe s invaliditetom kako bi preporučio personalizirane pristupe rehabilitaciji.
3. Poboljšana dostupnost informacija
Zaposlenici bi mogli brže dobiti odgovore na pitanja vezana uz nove tehnike, pravnu regulativu ili najbolje prakse u skrbi.

Identificirane teškoće i izazovi

1. Problem netačnih informacija

Sudionici su izrazili duboku zabrinutost oko toga što se AI alati mogu čini pouzdanima i uvjeravajućima čak i kada pružaju netačne ili zastarjele informacije. To je posebno problematično u zdravstvenom i socijalnom sektoru gdje greške mogu imati ozbiljne posljedice za osobe u skrbi.

2. Pitanja pouzdanosti i povjerenja

Diskusija je otkrila važno pitanje: "Koliko možemo vjerovati AI?" Zaposlenici su prepoznali da AI ne smije biti korišten kao jedini izvor informacija ili kao zamjena za stručnjačku prosudbu. Potrebna je kritička evaluacija svih preporuka dobivenih od AI-ja.

3. Etika, privatnost i pristrano

Sudionici su istaknuli zabrinutost o:

- Zaštiti podataka osoba u skrbi
- Mogućnosti da AI algoritmi budu pristranski prema određenim grupama
- Transparentnosti kako AI donosi odluke
- Potrebi za bolijom regulacijom korištenja AI-ja u socijalnom sektoru

4. Praktični izazovi

Zaposlenici su prepoznali da uspješna primjena AI-ja zahtijeva:

- Kvalitetne obuke za korištenje novih alata
- Integraciju s postojećim sustavima i procesurama
- Resursima za kupnju i održavanje tehnologije
- Kontinuiranog podrške i ažuriranja

Što očekujemo u budućnosti?

Diskusija je pokazala da sudionici vide potencijal AI-ja, ali samo ako se primjenjuje s oprezom i kritičkim mišljenjem. Sljedeće stvari su naglašene kao važne za budući razvoj:

4. Bolja regulacija i etički okviri
Trebam jasniji međunarodni i nacionalni propisi o korištenju AI-ja u zdravstvu i socijalnoj skrbi.
5. Razvoj lokalno prilagođenih rješenja
AI alati trebali bi biti prilagođeni specifikama hrvatskog zdravstvenog i socijalnog sustava, lokalne kulture i zakonodavstva.
6. Edukacija i obuka
Zaposlenici trebaju biti edukativirani o mogućnostima i ograničenjima AI-ja, te kako ga kritički evaluirati.
7. Transparentnost i povjerenje
Razvoj AI sustava koji su transparentni, pokazivi, i za koje možemo razumjeti kako donose odluke.

Preporuke

Na temelju diskusije, slijede se preporuke za organizacije koje razmatraju primjenu AI-ja:

8. Počnite sa pilot projektima
Umjesto masovne implementacije, počnite s manjim projektima kako biste vidjeli kako AI funkcionira u vašem kontekstu.
9. Zadržite ljudsku superviziju
AI trebao biti alat koji pomaže zaposlenicima, ne zamjena za ljudski stručnjak. Sve preporuke AI-ja trebaju biti provjeravane od strane stručnjaka.
10. Postavite jasne politike o privatnosti
Prije korištenja AI-ja, jasno definirajte kako će se prikupljati, čuvati i koristiti podaci osoba u skrbi.
11. Ulažite u obuke
Zaposlenici trebaju redovite obuke kako bi ostali ažurirani s novim tehnologijama i mjestima primjene.

Zaključak

Radionica je pokazala da postoji veliki potencijal za primjenu AI-ja u radnoj rehabilitaciji osoba s invaliditetom, ali samo ako se primjenjuje s oprezom, kritičkim mišljenjem i jasnim etičkim okvirima. Zaposlenici nevladine organizacije prepoznaju i prednosti i rizike koje nosi ova tehnologija.

Ključni zaključak je da AI nije panaceja, već alat koji može olakšati specifične zadatke ako je korišten ispravno. Potrebne su kontinuirane edukacije, jasniji regulatorni okviri i fokus na čuvanju ljudskosti i pouzdanosti u skrbi osoba s invaliditetom.

Zahvaljujemo svim sudionicima na angažiranoj i konstruktivnoj diskusiji, koja je bila inspirirajuća i ohrabrujuća za daljnji razvoj projekta.